

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/42/2020
Identifikačné číslo spisu:	6617210295
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:6617210295.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: GEBRÜDER WEISS, s.r.o., so sídlom Diaľničná cesta 20, 903 01 Senec, IČO: 31 341 381, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Arendackým, so sídlom Železničiarska 13, 811 04 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovaným: 1/ FLOS SLOVAKIA, s.r.o., so sídlom Ľudmily Podjavorinskej 19/A, 984 01 Lučenec, IČO: 36 018 121, zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Krchňavou, so sídlom Rudlovská cesta 47, 974 01 Banská Bystrica, 2/ ABAS SR Management s. r. o., so sídlom Pražská 11, 811 02 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 883 324, zastúpeného Advokátskou kanceláriou MARCEL BIZNÁR, s. r. o., so sídlom Bajkalská 31, 821 05 Bratislava, IČO: 36 868 221, o zaplatenie 167 344,89 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 14Cb/90/2017, o dovolaní žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. novembra 2019, č. k. 41Cob/54/2019-333, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. novembra 2019, č. k. 41Cob/54/2019-333 v časti, v ktorej uložil žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 167 344,89 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 20. apríla 2017 do zaplatenia a vo výrokoch, ktorými priznal žalobcovi voči žalovanému 2/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania z r u š u j e a v e c m u v r o z s a h u z r u š e n i a v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 20. novembra 2019, č. k. 41Cob/54/2019-333 zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 26. novembra 2018, č. k. 14Cb/90/2017-302, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania tak, že uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 167 344,89 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 20. apríla 2017 do zaplatenia a žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že žalobca bol v spore aktívne vecne legitimovaný, keď skonštatoval, že uplatnená škoda vznikla spoločnosti W., ktorá svoj nárok na náhradu škody z prepravného listu D. zmluvou o postúpení pohľadávok z 21. marca 2018 postúpila na žalobcu.

Škoda mala vzniknúť tým, že z kamióna žalovaného 1/ ako dopravcu vykonávajúceho medzinárodnú prepravu z K. do I. bol ukradnutý tovar pozostávajúci z televíznych setov značky SONY.

1.2. Odvolací súd poukázal na to, že žalobca uhradil dňa 27. júna 2017 spoločnosti W. sumu vo výške 100 000,- eur, pričom táto platba predchádzala uplatneniu nároku na náhradu škody na súde. Podľa odvolacieho súdu nebolo prekážkou, že na doklade o platbe nebol špecifikovaný jej účel, pretože by bolo nelogické, že by poškodená spoločnosť W. bez prijatia sumy 100 000,- eur za odcudzený tovar následne so žalobcom uzatvorila zmluvu o postúpení pohľadávok. Vo vzťahu k žalovanému 2/ skonštatoval, že žalobca si voči nemu uplatnil nárok, na základe zmluvy o poskytovaní bezpečnostných služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti uzatvorenej dňa 1. mája 2014, ktorej predmetom bolo poskytovanie bezpečnostných služieb, pričom podľa žalobcu žalovaný 2/ nepostupoval v súlade s uzavretou zmluvou. Odvolací súd neakceptoval obranu žalovaného 2/ vzhľadom na opomenutie jeho povinností z uzavretej zmluvy z 1. mája 2014, ktoré žalobca preukázal.

1.3. Preto odvolací súd skonštatoval, že žalobcom predložené dôkazy v dostatočnej miere preukazovali nárok na zaplatenie sumy 167 344,89 eur a žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi uvedenú sumu.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 2/ dňa 2. apríla 2020 dovolanie, ktorým žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“).

2.1. Namietanú vadu zmätočnosti videl dovolateľ v skutočnosti, že odvolací súd sa vôbec nezaoberal jeho námietkami, keď žalobca nepreukázal splnenie základných predpokladov na úspešné uplatnenie nároku na náhradu spôsobenej škody, a to preukázanie porušenia právnej povinnosti, výšku spôsobenej škody a príčinnú súvislosť. Na základe odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je možné konštatovať, že žalobou uplatnený nárok posúdil len s prihliadnutím na porušenie povinností žalovaného 1/ z pohľadu Dohovoru o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave. Vo vzťahu k žalovanému 2/ však neposudzoval uplatnený nárok podľa Obchodného zákonníka a najmä podľa zmluvy o poskytovaní bezpečnostných služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti uzatvorenej z 1. mája 2014, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným 2/, keďže žalovaný 2/ nebol v žiadnom zmluvnom vzťahu so spoločnosťou W. a táto spoločnosť si nemohla uplatniť nárok voči žalovanému 2/. Podľa žalovaného 2/ rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti podľa ustanovenia § 220 ods. 2 C. s. p., keďže mu bolo znemožnené skutkovo a právne argumentovať proti jeho rozhodnutiu. Dovolateľ osobitne poukázal na to, že krajský súd sa vôbec nevysporiadal s jeho argumentáciou, v zmysle ktorej si voči žalobcovi splnil všetky povinnosti.

3. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného 2/ písomne nevyjadril.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací (podľa § 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný 2/ zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

5. Vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu už vo svojich skorších rozhodnutiach (napr. 3Obdo/72/2016, 3Obdo/10/2017, 3Obdo/64/2019 a 3Obdo/72/2019) vyslovil, že o naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. ide aj vtedy, keď súd uskutoční výklad právneho predpisu na zistený skutkový stav veci, ktorý je ústavne nesúladný, svojvoľný a bez presvedčivého a racionálneho logického odôvodnenia.

5.1. Osobitne k námietke nepreskúmateľnosti už skôr vo veci rozhodujúci senát vyslovil, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., na základe tvrdenej nepreskúmateľnosti rozhodnutia môže byť daná v prípadoch, ak odvolací súd nedostatočným odôvodnením svojho rozhodnutia znemožní strane v dovolaní uplatniť dovolací dôvod podľa § 432 C. s. p., t. j. namietat nesprávne právne posúdenie veci (viď aj 3Obdo/42/2019).

6. Pri zmene rozhodnutia odvolací súd nahrádza svojim rozhodnutím rozhodnutie súdu prvej inštancie. Jeho zmeňujúce rozhodnutie musí preto obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie. Aj odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a

spravodlivosti výroku rozhodnutia. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen poukázaním na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal (k tomu viď aj 3Obdo/34/2016).

6.1. V prípade, kedy odvolací súd mení rozhodnutie súdu prvej inštancie, sú na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu kladené prísnejšie požiadavky, keďže jeho odôvodnenie nemožno posudzovať v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako je tomu v prípade potvrdzujúcich rozhodnutí odvolacieho súdu. Naopak v prípade, keď odvolací súd mení rozsudok súdu prvej inštancie musí sa podrobne a presvedčivo vysporiadať s povahou uplatneného nároku, jeho základom a s jednotlivými argumentmi strán (vrátane tých argumentov, ktoré boli vznesené v prvoinštančnom konaní).

7. Aj pri zohľadnení skutočnosti, že k namietanej nepreskúmateľnosti rozhodnutia je zo strany dovolacieho súdu nevyhnutná zdržanlivosť pri zasahovaní do právoplatných rozhodnutí súdov nižšej inštancie a na mieste je tak reštriktívny prístup (k tomu viď aj 3Obdo/26/2020), vo veci rozhodujúci dovolací senát najvyššieho súdu konštatuje, že v prejednávanej veci je potrebné kasačným rozhodnutím zasiahnuť do právoplatného rozsudku krajského súdu, keďže tento je vo vzťahu k žalovanému 2/ arbitrárny a ústavne neudržateľný. K predmetnému konštatovaniu uvádza dovolací súd nasledovné:

8. Žalobca si voči žalovaným 1/ a 2/ uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 167 344,89 eur, avšak základ tohto nároku bol voči jednotlivým žalovaným rôzny.

8.1. Voči žalovanému 1/ ako dopravcovi žalobca vyvodzoval nárok z porušenia jeho povinnosti na základe jednotlivých ustanovení Dohovoru o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave.

8.2. Voči žalovanému 2/ žalobca naopak vyvodzoval uplatnený nárok na náhradu škody z dôvodu porušenia zmluvných povinností vyplývajúcich zo zmluvy o poskytovaní bezpečnostných služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti uzatvorenej dňa 1. mája 2014.

9. Z napadnutého rozsudku krajského súdu okrem všeobecného konštatovania, že žalobca si voči žalovanému 2/ uplatnil nárok z dôvodu porušenia povinností vyplývajúcich zo zmluvy o poskytovaní bezpečnostných služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti uzatvorenej dňa 1. mája 2014 (bod 18. odôvodnenia rozsudku krajského súdu); a tvrdenia, že neakceptoval obranu žalovaného 2/ vzhľadom na opomenutie jeho zmluvných povinností, ktoré mal žalobca v spore preukázať (bod 29. odôvodnenia rozsudku krajského súdu); nemožno vôbec vyvodiť, z čoho má pozostávať žalobcom uplatnený nárok na náhradu škodu voči žalovanému 2/, či žalobca preukázal porušenie zmluvných povinností žalovaným 2/ (z rozsudku krajského súdu pritom nemožno vôbec vyvodiť, aké povinnosti vyplývajúce zo zmluvy mal porušiť žalovaný 2/ - pozn. dovolacieho súdu), či žalobcovi mala vzniknúť porušením povinností žalovaného 2/ škoda a v akej výške (t. j. či ju možno stotožňovať so škodou, za ktorú zodpovedá žalovaný 1/ ako dopravca - pozn. dovolacieho súdu), a či existuje medzi tvrdeným porušením povinností žalovaným 2/ a vznikom škody žalobcu príčinná súvislosť zohľadňujúc, že vzťah príčiny a následku musí byť priamy a bezprostredný (t. j. nesprostredkovaný).

9.1. Odvolací súd svoje zmeňujúce rozhodnutie, ktorým žalobe žalobcu vyhovel aj vo vzťahu k žalovanému 2/ založil výlučne na tom, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný na uplatnenie nároku voči žalovanému 1/ a že v konaní bola preukázaná škoda, ktorá vznikla pôvodne spoločnosti W., za ktorú zodpovedá žalovaný 1/ ako dopravca.

9.2. Ako už bolo uvedené vyššie, krajský súd vo vzťahu k žalovanému 2/ nezohľadnil, že vydaním zmeňujúceho rozsudku došlo k nahradeniu rozsudku súdu prvej inštancie, a že jeho povinnosťou bolo dôsledne vysporiadať sa so žalobou uplatneným nárokom, jeho právnym základom tak vo vzťahu k žalovanému 1/, ako aj vo vzťahu k žalovanému 2/, či žalobca uniesol dôkazné bremeno ohľadne uplatneného nároku a následne (v prípade kladného záveru o unesení dôkazného bremena žalobcom) sa vysporiadať s procesnou obranou žalovaného 2/.

9.3. Predmetné skutočnosti odvolací súd v napadnutom rozsudku vôbec nezohľadnil, iba všeobecne skonštatoval, že žalobca preukázal porušenie povinností žalovaným 2/ a uzavrel to tým, že sa nestotožnil s obranou žalovaného 2/. Takýto postup krajského súdu je nesprávny a v rozpore s úpravou zodpovednosti za škodu podľa § 373 a nasl. Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti dovolací súd

upriamuje pozornosť odvolacieho súdu na to, že bolo povinnosťou žalobcu preukázať splnenie všetkých troch zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu [porušenie povinností zo záväzku (alebo inej právnej povinnosti stanovenej v Obchodnom zákonníku), vznik škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením povinností], a až následne by bol žalovaný 2/ povinný popierať žalobou uplatnený nárok, keďže len takýto postup zodpovedá právnej úprave zodpovednosti za škody podľa Obchodného zákonníka.

10. Rozhodnutie odvolacieho súdu vzhľadom na uvedené neobsahuje žiadne odôvodnenie, ktoré by sa týkalo vzájomného vzťahu žalobcu a žalovaného 2/ a nároku žalobcu voči žalovanému 2/. Odvolací súd tým znemožnil žalovanému 2/, aby sa mohol relevantným spôsobom brániť proti žalobou uplatnenému nároku.

10.1. Z uvedeného dôvodu dovolací súd uzatvára, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu je nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného 2/ ako strany sporu na spravodlivý proces a odvolací súd zaťažil konanie vadou podľa § 420 písm. f/ C.s.p., pričom jediným možným prostriedkom nápravy porušenia uvedených práv žalovaného 2/ je zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktoré už bude zodpovedať požiadavkám spravodlivého súdneho procesu.

11. Vzhľadom na to, že dovolateľ dôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., najvyšší súd žalovaným 2/ napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v časti o povinnosti žalovaného 2/ zaplatiť žalobcovi sumu 167 344,89 eur s príslušenstvom a v súvisiacich výrokoch o trovách konania zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.) a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 450 C.s.p.).

12. V ďalšom konaní bude povinnosťou odvolacieho súdu vysporiadať sa s nárokom žalobcu na náhradu škody voči žalovanému 2/, a to osobitne, či žalobca v spore preukázal splnenie kumulatívnych predpokladov zodpovednosti za škodu podľa § 373 a nasl. Obchodného zákonníka (porušenie zmluvnej povinnosti žalovaným 2/, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody). Ak žalobca tieto predpoklady zodpovednosti za škodu preukázal, bude povinnosťou odvolacieho súdu relevantným spôsobom sa vysporiadať s argumentáciou žalovaného (s poukazom na znenie § 393 ods. 2 v spojení s § 387 ods. 3 C. s. p.).

12.1. Odvolací súd je v ďalšom konaní viazaný právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 C. s. p.).

13. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2/ (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.